

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

ในยุคปัจจุบัน การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหลักชนิดหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งนารายได้จากประชาชนชาวไทย และชาวต่างชาติเข้าสู่ประเทศไทย นับแต่ได้มีการก่อตั้งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยขึ้นในปี พ.ศ. 2503 เพื่อทำหน้าที่ในการควบคุม ดูแล ส่งเสริม และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย ได้ส่งผลให้เกิดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่พัฒนาก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง และกลายเป็นธุรกิจที่นารายได้เข้าสู่ประเทศ ฉะนั้นปรากฏการณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในปัจจุบัน จึงเป็นกิจกรรมรายใหญ่ที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นตามลำดับ

การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมบริการที่ประกอบด้วยธุรกิจที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันเป็นลูกโซ่โดยมีธุรกิจหลัก ได้แก่ ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจการเดินทางระหว่างประเทศ ธุรกิจโรงแรม และธุรกิจรอง ได้แก่ ธุรกิจการจำหน่ายของที่ระลึก ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจการเดินทางในประเทศ เป็นต้น รวมทั้งยังเป็นธุรกิจที่กระตุ้นอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่นๆ เช่น อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมก่อสร้างและพัฒนาที่ดิน และยังส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งก่อให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ประชาชนในระดับรากหญ้า

การท่องเที่ยวจึงเป็นอุตสาหกรรมที่รัฐบาลหลายประเทศให้ความสำคัญในฐานะที่เป็นยุทธศาสตร์หลักในการสร้างรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศให้แก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างรวดเร็ว โดยได้กำหนดให้การท่องเที่ยวมีความสำคัญในลำดับต้นของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พร้อมทั้งเร่งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในประเทศเพื่อให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่

ประเทศไทย มีแหล่งท่องเที่ยวอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจแบ่งประเภทได้ 2 ประเภท คือ ประเภทแรก ได้แก่ การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ซึ่งประกอบไปด้วย ภูเขา ลำธาร ถ้ำ น้ำตก เกาะ ทะเล เป็นต้น และประเภทที่สอง ได้แก่ การท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นหรือวัฒนธรรม ซึ่งประกอบไปด้วย จิตรกรรม นาฏกรรม ประติมากรรม หัตถกรรม และรวมไปถึงวิถีชีวิตของชาวบ้านด้วย ทรัพยากรการท่องเที่ยวในประเทศไทยที่กล่าวมานี้ล้วนแล้วแต่มีส่วนดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาอย่างมากมาย

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในหลายประเทศที่ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยว ในฐานะที่เป็นการค้าบริการที่มีศักยภาพเพื่อสร้างงาน กระจายรายได้ และหารายได้จากเงินตราต่างประเทศ โดยได้ระบุวัตถุประสงค์และแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ในยุทธศาสตร์การเพิ่มสมรรถนะ

และขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ กล่าวคือ “พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มการจ้างงาน และกระจายรายได้สู่ชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ และพัฒนาธุรกิจบริการที่มีศักยภาพใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น ซึ่งรวมถึง วิถีชีวิต สภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีพื้นฐาน

อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวอาจจะมีทั้งคุณและโทษ ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวได้เดินทาง เข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวซึ่งเปรียบเสมือนแหล่งผลิตสินค้าและบริการ ตามปรกติสินค้าและบริการ มักจะถูกส่งไปยังผู้บริโภค โดยผู้บริโภคไม่มีโอกาสได้พบเห็นหรือรู้จักกับผู้ผลิตสินค้าและบริการ ได้เลย แต่สำหรับการท่องเที่ยวนี้มิได้ถูกส่งไปยังผู้บริโภค เพราะส่งไปไม่ได้ เช่น ภูเขา ชายหาด โบราณสถาน โบราณวัตถุ เป็นต้น แต่ตรงกันข้ามผู้บริโภคจะต้องเดินทางเข้าไปยังแหล่งผลิตสินค้า หรือแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ เอง เมื่อเป็นเช่นนี้ ทำให้ผู้บริโภค คือ “นักท่องเที่ยว” กับผู้ผลิต คือ “เจ้าถิ่น” ต้องเผชิญหน้ากัน (Face to Face Contact) มีการพูดจาสนทนาและรู้จักกันเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ถือเป็นส่วนหนึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางด้าน เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม การเมือง การปกครอง และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพราะนักท่องเที่ยวได้นำเงินมาใช้จ่าย นำขนบธรรมเนียมประเพณีการแต่งกาย และการแสดงออกทางพฤติกรรมต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งย่อมมีผลกระทบต่ออย่างแน่นอน ผู้ที่จะ ได้รับผลกระทบโดยตรง คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว นั้นๆ ผลกระทบอาจเป็นไป ในรูปของการได้รับผลประโยชน์และเสียผลประโยชน์ กล่าวคือในแหล่งท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยว จำนวนมาก อาจจะทำให้ประชาชนในละแวกนั้นมีงานทำ มีรายได้ แต่ในขณะเดียวกันก็มีปัญหาต่างๆ ปรากฏให้เห็น เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาโสเภณี ปัญหาศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย เป็นต้น (จุมพล สวัสดิ์วิทยกร. ม.ป.ป. : 3)

จังหวัดระยอง เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกของประเทศไทย เป็นจังหวัดที่มีรายได้ ประชากรต่อหัวสูงที่สุดในประเทศ และผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดอยู่ในอันดับ 3 ของประเทศไทย มีทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น อนุสาวรีย์สุนทรภู่ อำเภอแกลง ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสิน อนุสรณ์สถานแด่ "สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช" อุทยาน แห่งชาติเขาแหลมหญ้า – หมู่เกาะเสม็ด อุทยานแห่งชาติเขาชะเมา – เขาวง หมู่เกาะมัน (เกาะมันใน เกาะมันกลาง เกาะมันนอก) เป็นต้น ส่วนแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น วิถีชีวิตชุมชนบ้านเพ โดยเฉพาะอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า – หมู่เกาะเสม็ด เป็นพื้นที่การท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงสุด แห่งหนึ่งของจังหวัดระยอง ทั้งนี้เพราะ เกาะเสม็ดเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ที่อยู่ในเขตเทศบาล ตำบล บ้านเพ ซึ่งได้รับความนิยมทั้งจากชาวไทยและต่างประเทศ และเป็นสถานที่พักผ่อนตากอากาศยอดนิยม แห่งหนึ่งสำหรับคนกรุงเทพฯ เพราะมีธรรมชาติอันงดงาม มีหาดทรายขาวละเอียดที่สะอาดบริสุทธิ์ อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ สามารถเดินทางไป-กลับได้ในวันเดียว

ชุมชนบ้านเพ ตำบลบ้านเพ อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง มีประชากร 9,676 ครัวเรือน มีประชากร 17,690 คน แบ่งเป็นชาย 8,580 คน หญิง 9,110 คน ซึ่งชุมชนบ้านเพเป็นที่ตั้งของท่าเรือที่จะข้าม ไปยังเกาะเสม็ด ได้รับผลกระทบจากการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า – หมู่เกาะเสม็ด ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของประชาชนและนักท่องเที่ยว มีนักท่องเที่ยวข้ามฟาก ไปยังเกาะเสม็ดจำนวนมาก โดยเฉพาะวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ต่างๆ ไม่ว่าจะนั่งเรือข้ามเกาะ ไปเพื่อค้างคืน เพื่อไปเล่นน้ำทะเล ตกปลา ดำน้ำดูปะการัง กิจกรรมทางทะเลอื่นๆ ใช้สถานที่จอดรถ ซื้่ออุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก เทียวเพื่อพักรับประทานอาหาร ซื้่อของฝากที่ระลึก

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าในแต่ละปีจะพบว่ามียักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปเที่ยวเพิ่มขึ้น จนทำให้ชุมชนในเขตเทศบาลเพ ได้รับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ดังรายงานของสำนักงานอุทยานแห่งชาติ ส่วนศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติ ได้ให้ข้อมูลย้อนหลังในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาว่าปี 2545 มียักท่องเที่ยวไปเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า – หมู่เกาะเสม็ดจำนวนทั้งสิ้น 283,704 คน และในปี 2554 เพิ่มขึ้นเป็น 317,405 คน สถิติสูงสุดอยู่ในปี 2548 มียักท่องเที่ยวมาเที่ยวเป็นจำนวนถึง 540,817 คน ส่วนสถิติต่ำสุดอยู่ในปี 2553 มียักท่องเที่ยวแค่ 259,022 คน

จากสถิติดังกล่าวแล้วชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง จึงได้รับผลกระทบจากนักท่องเที่ยวโดยตรงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำให้วิถีชีวิตของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเพ เปลี่ยนแปลงไปจากความเป็นอยู่เดิมที่มีวิถีชุมชนอยู่อย่างเรียบง่าย ประกอบอาชีพหลัก คือ การค้าขาย การประมง การเกษตรกรรม อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตจากทะเล เป็นชุมชนสมัยใหม่มากขึ้น มีการประกอบธุรกิจร้านอาหาร ขายของที่ระลึก ขายอาหารให้นักท่องเที่ยว กิจกรรมการสันทนาการทางทะเล เช่น ดำน้ำ ตกปลา ตกปลาหมึก ท่องเที่ยวรอบเกาะ รถมอเตอร์ไซค์เช่าขี่รอบเกาะ ดังที่วิวัฒน์ บุญยศศักดิ์ (2531 : 2-3) ได้ชี้ให้เห็นว่า เมื่อชุมชนใดเป็นที่รองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวย่อมได้รับผลกระทบไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบทางด้านสภาพกายภาพของสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรม

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาเพื่อแสวงหาคำตอบว่า ทำไมเมื่อมียักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า – หมู่เกาะเสม็ดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จนทำให้การขยายตัวของกิจการการท่องเที่ยวหรือธุรกิจการท่องเที่ยวมากขึ้น จึงได้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเพ โดยจะศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ของผลกระทบเหล่านั้นที่มีต่อวิถีชีวิตของชุมชนในเขตเทศบาลบ้านเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยและเป็นสารสนเทศของการพัฒนากิจการการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเพและจังหวัดระยองต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม ในเขตเทศบาลตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
2. เพื่อเปรียบเทียบผลกระทบจากการท่องเที่ยวทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม ในเขตเทศบาลตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม ในเขตเทศบาลตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ประโยชน์ของการวิจัย

ในการทำวิจัยครั้งนี้ มีประโยชน์ในการวิจัย ดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชนในด้านต่างๆ ซึ่งได้แก่ ผลกระทบของการท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจ และสังคม ของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ตลอดจนทำให้ทราบถึงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชน เกี่ยวกับการท่องเที่ยว
2. สามารถนำผลการวิจัยไปพิจารณาประกอบการตัดสินใจ กำหนดนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอำนวยความสะดวก สังคมวัฒนธรรม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ให้ดียิ่งขึ้น
3. เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่น
4. สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงทางวิชาการ และสามารถนำไปปรับใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในแหล่งอื่นๆ ต่อไป

ขอบเขตในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลเพ ประชากร 130คน ผู้ประกอบการเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยว ประชากร 785คน และชาวบ้านทั่วไป ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยว 10,124คน รวมทั้งสิ้น 11,039 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเทศบาลตำบลเพ ผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว ในเขตเทศบาลตำบลเพ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเทศบาลตำบลเพ จำนวน 20 คน ผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว จำนวน 40 คน และประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวจำนวน 40 คน รวม 100 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

- 1.1 เพศ
- 1.2 สถานภาพ
- 1.3 อายุ
- 1.4 อาชีพ
- 1.5 ระดับการศึกษา
- 1.6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลกระทบต่อการพัฒนาของเศรษฐกิจชุมชน และสังคมความเป็นอยู่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเพ แบ่งเป็นดังนี้

- 2.1 ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจ
- 2.2 ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสังคม

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง และสิ่งแวดล้อมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เกี่ยวข้องกับการศึกษาดังนี้

1. **การท่องเที่ยว** หมายถึง การเดินทางของนักท่องเที่ยวจากที่อยู่อาศัยปกติ ไปยังอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า – หมู่เกาะเสม็ด ตำบลบ้านเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
2. **ชุมชน** หมายถึง กลุ่มคนที่อาศัยอยู่รวมกันเพื่อดำเนินกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ร่วมกันในอาณาบริเวณชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
3. **ผลกระทบของการท่องเที่ยว** หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยว จนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง และสิ่งแวดล้อมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
4. **การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ** หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มีความงาม มีลักษณะที่ทำให้เกิดทัศนียภาพสวยงาม ภูมิอากาศเอื้ออำนวยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า – หมู่เกาะเสม็ด
5. **นักท่องเที่ยว** หมายถึง ผู้เดินทางจากถิ่นที่อยู่ปกติไปยังแหล่งท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า – หมู่เกาะเสม็ด ด้วยความสมัครใจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อน มิใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือรายได้

6. **วิถีชีวิต** หมายถึง การดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และการเมืองของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

7. **เศรษฐกิจ** หมายถึง การดำเนินกิจกรรมให้เกิดการผลิต การบริโภค และการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะก่อให้เกิดผลต่อ การขยายตัวทางเศรษฐกิจ การสร้างสรรค้อาชีพ และการสร้างงาน การกระจาย รายได้ การออม การยกมาตรฐานการครองชีพ การลดมลภาวะ การว่างงาน ค่าครองชีพ ราคาที่ดิน หนี้สิน การอพยพแรงงาน และการออม อันเกิดจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเที่ยวอุทยานแห่งชาติ เขาแหลมหญ้า – หมู่เกาะเสม็ด ตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

8. **สังคมความเป็นอยู่** หมายถึง วิธีการดำเนินชีวิตของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง การเปลี่ยนแปลงแบบแผนการประกอบอาชีพ การสร้างสรรคความเจริญ ทางสังคม การเปลี่ยนแปลง โครงสร้างของครอบครัว การป้องกันการอพยพและย้ายถิ่น อาชญากรรม ระบบครอบครัว ความเชื่อ การศึกษา ค่านิยม ประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ การเมืองและการปกครอง การจัดระเบียบทางสังคม ความขัดแย้งระหว่างการเมืองท้องถิ่น การตื่นตัวในการเมืองท้องถิ่น

9. **สิ่งแวดล้อม** หมายถึง การสร้างความตระหนักถึงคุณค่าสิ่งแวดล้อม การทำลายทรัพยากร ทางชีวภาพ ภูมิทัศน์ การพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อม อันเกิดจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยว อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า – หมู่เกาะเสม็ด ตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

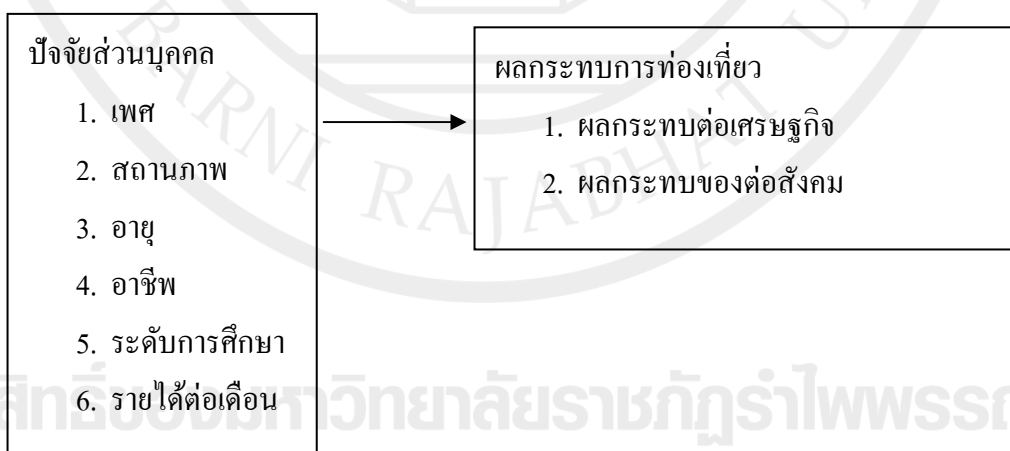
10. **ความสัมพันธ์** หมายถึง การเกี่ยวเนื่องกันของผลกระทบของการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลง อาชีพ รายได้ รายจ่าย การออม ครอบครัวและเครือญาติ การศึกษา สาธารณสุข สาธารณูปโภค ความเชื่อ ภาษาสื่อสาร ป่าไม้ ความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิทัศน์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ และสังคมของการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง แตกต่างกันเมื่อจำแนกตาม เพศ สถานภาพ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี